

Škola hry na zobcovou flétnu

se skřítkem Toníkem

Monika Devátá

nahrávky
doprovodů
kvíz
improvizace
rozcvička

 PRESS

Škola hry na zobcovou flétnu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Monika Devátá
Škola hry na zobcovou flétnu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Obsah

Přání dětem	4
Medailonek autorky	5
Slovo úvodem	6
Co budeš potřebovat?	9
Flétna se představuje	10
Rodina zobcových fléten	11
Postoj při hře na flétnu	12
Držení flétny	13
Prsty	14
Dýchání	15
Jazyk	16
Cvičení bez flétny	16
Rozcvička pro jazýček na hlavici flétny	16
Hra na vodovodní kohoutek	16

Tóny C a A	17
Notová osnova a houslový klíč	18
Rozcvička	19
Hra na mašinku	19
Bordun	20
Celý (4/4) takt	21
Kvíz	23

Tón D	24
Rozcvička	25
Repetice	25
Noc na opuštěném hradě	26
Kvíz	27

Tón G	28
Rozcvička	28
Podzim	30
Nota celá	31
Kvíz	32

Tón H	33
Rozcvička	33
Improvizace	34
Noty osminové	35
2/4 takt	36
Na kluzišti	37
Kvíz	40

Tón E	41
Rozcvička	41
Pomlka čtvercová	43
Odpoledne ve městě	44
Kvíz	45

Tón D	46
Rozcvička	46
3/4 takt	47
Na statku	50
Kvíz	51

Tón F#	52
Rozcvička	52
Improvizace	53
Jarní cvrlikání	56
Kvíz	57

Tón F	58
Rozcvička	58
Transpozice	59
Předtaktí	60
Koncert u vody	61
Kvíz	62

Tón C	63
Rozcvička	63
Stupnice C Dur	65
Tónický kvintakord	65
6/4 takt	67
Zvuky džungle	69
Tremolo	69
Kvíz	70

Seznam nahrávek	71
-----------------	----

Seznam doprovodů	72
------------------	----

Přání dětem

Milí malí flétnisté,

přeji vám, abyste si s touto novou učebnicí pro zobcovou flétnu užili spoustu zábavy a legrace a aby se pro vás zároveň stala dobrým průvodcem při vašich prvních hudebních krůčcích...

Při zkoušení a nácviku nových písniček a skladbiček buďte trpěliví a pečliví, zvědaví při luštění kvízů a nebojácní při vymýšlení všemožných zvuků a jiných, vám neznámých, úkolů. S tím vším vám jistě rádi pomohou vaši učitelé nebo rodiče.

Ať se zobcová flétna stane vaším nejlepším kamarádem!

To vám ze srdce přeje

Marie Vencourová

(učitelka a hráčka na zobcové flétny a odborná korektorka knihy)

P. S. Hrajte vždy s radostí a od srdce! ☺

Ahoj!

Jsem skřítek Toník
a budu tě touto učebnicí provázet!

Medailonek autorky

Monika Devátá

studovala hru na příčnou flétnu na Konzervatoři Pardubice, kde absolvovala v roce 1996. Magisterské studium hry na zobcovou flétnu u Carin van Heerden a Dorothee Oberlinger absolvovala v roce 2007 na Univerzitě Mozarteum v Salzburgu. V letech 2006–2016 vyučovala zobcovou flétnu na Konzervatoři v Českých Budějovicích. Od roku 2013 vyučuje na hudební škole v bavorském Landshutu. V roce 2004 spoluzaložila kvartet zobcových fléten Senza Barriera, se kterým koncertuje v Čechách, Německu, Rakousku a Švýcarsku. Spolupracuje se soubory, které se zaměřují na interpretaci staré a soudobé hudby.

Poděkování

Mé poděkování patří Líze, Léně, Patrikovi a Petrovi za to, že mi trpělivě stáli modelem při fotografování. Dále děkuji všem mým žákům a studentům za to, že mi umožnili získávat krásné a cenné zkušenosti. V neposlední řadě děkuji svému partnerovi Sebastianovi za velkou podporu při vytváření této učebnice.

Vaše autorka
Monika Devátá

Foto Aleš Motejl

Slovo úvodem

Škola hry na sopránovou zobcovou flétnu, která se vám právě dostala do rukou, odráží více než 20 let mé pedagogické praxe v různých zemích a na různých typech škol. Zábavným a netradičním způsobem provází děti při prvním kontaktu s hrou na zobcovou flétnu. Učebnice obsahuje celkem **61 říkadel, písniček a skladbiček** z období středověku, renesance, baroka, ale i drobné **soudobé kompozice**. V učebnici kladu důraz na správnou techniku hry, ale zároveň ponechávám prostor pro kompetence učitele. Nedílnou součástí moderní pedagogiky je **improvizace**, která je zde zastoupena formou „hry se zvukem“ a improvizací na harmonickém základu. Na začátku každé kapitoly najdete **rozcvičku**, která vytváří návyk správného způsobu cvičení na nástroj. **Kvízy** v závěrech kapitol slouží k procvičení a upevnění naučené látky hravou a nenucenou formou.

Jako bonus si můžete k vybraným titulům zdarma stáhnout nahrávky s doprovody a noty s klavírními a cembalovými doprovody (odkaz ke stažení viz str. 71 a 72).

Jak na to?

Rytmus

Stejně jako naše tělo má i hudba svůj puls. Záměrem je nechat děti objevovat puls svého těla a puls řeči. Jako označení pulsu (doby) jsou v knize použita srdíčka. Proto jsem záměrně v první kapitole vynechala takty a matematické počítání dob přichází až v kapitole druhé.

Rozcvička

Již od dávných dob starých traktátů a prvních učebnic hry na zobcovou flétnu se používá hra pomocí zobrazení hmatů (podobně jako u loutnových tabulatur). Výhoda spočívá v tom, že se hráč nemusí zabývat čtením not a může se naopak soustředit na aspekty hry, jako např. na čistotu provedení daných hmatových výměn, kvalitu zvuku, vedení dechu atd. Rozcvičku můžeme hrát různými způsoby: pomalu, rychle, vesele, smutně, různými způsoby artikulace, bez artikulace, se zavřenými očima, pozpátku... Pokaždé jinak!

Zapojení pravé ruky

Vytváření správných návyků při hře na nástroj vzniká od samého začátku. Aby si hráč zvykal na polohu prstů pravé ruky, zapojila jsem ji do hry již od první kapitoly. Cílem není perfektní provedení, ale uvědomění si správné polohy.

Improvizace

Improvizace rozvíjí kreativitu a její začlenění do výuky dodává jistotu při hře.

Improvizace s danými tóny a harmonií je zvolena tak, aby nebylo možné udělat chybu, tzn. každý tón se hodí ke každému akordu. Pokud se žák trefí do akordu disonantně (nelibozvučným tónem), intuitivně ho rozvede v dalším tónu. Improvizaci začínějte na dlouhých hodnotách not a malým počtem tónů, které postupně rozvedete. První uvedený hmat se hodí jako počáteční i jako konečný tón celé improvizace.

Improvizace se zvuky hranými na hlavici a na tělo flétny je ponechaná na fantazii hráče. Dbejte přitom na různorodost v dynamice, tempu a artikulaci.

Nádechy

Nádechy jsem uvedla jen tam, kde nelze vycházet z textu, nebo tam, kde se objevují nepravidelné fráze. Nádechy v závorce lze v rámci učebního procesu vynechat. Hráč se učí vnímat fráze pomocí textu a doplňuje nádechy sám nebo s pomocí učitele podle svých potřeb a schopností.

Kvízy

Kvízy procvičují propojení hráčské praxe s hudební teorií. Pozor na chytáky!

Vaše autorka
Monika Devátá

Namaluj svůj
portrét!

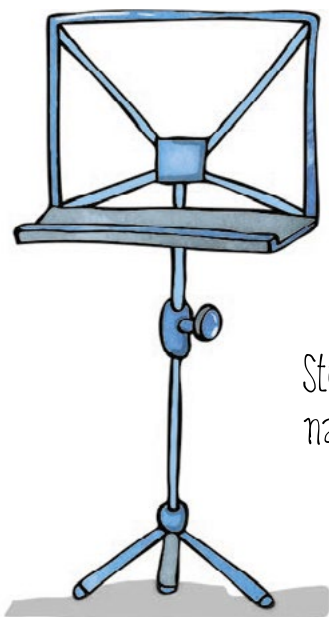
A large, empty rectangular box with a dark blue border, intended for drawing a portrait.

Tato učebnice patří:

A white rectangular box for writing the owner's name.

Co budeš potřebovat?

Sopránovou zobcovou flétnu
s barokními hmaty

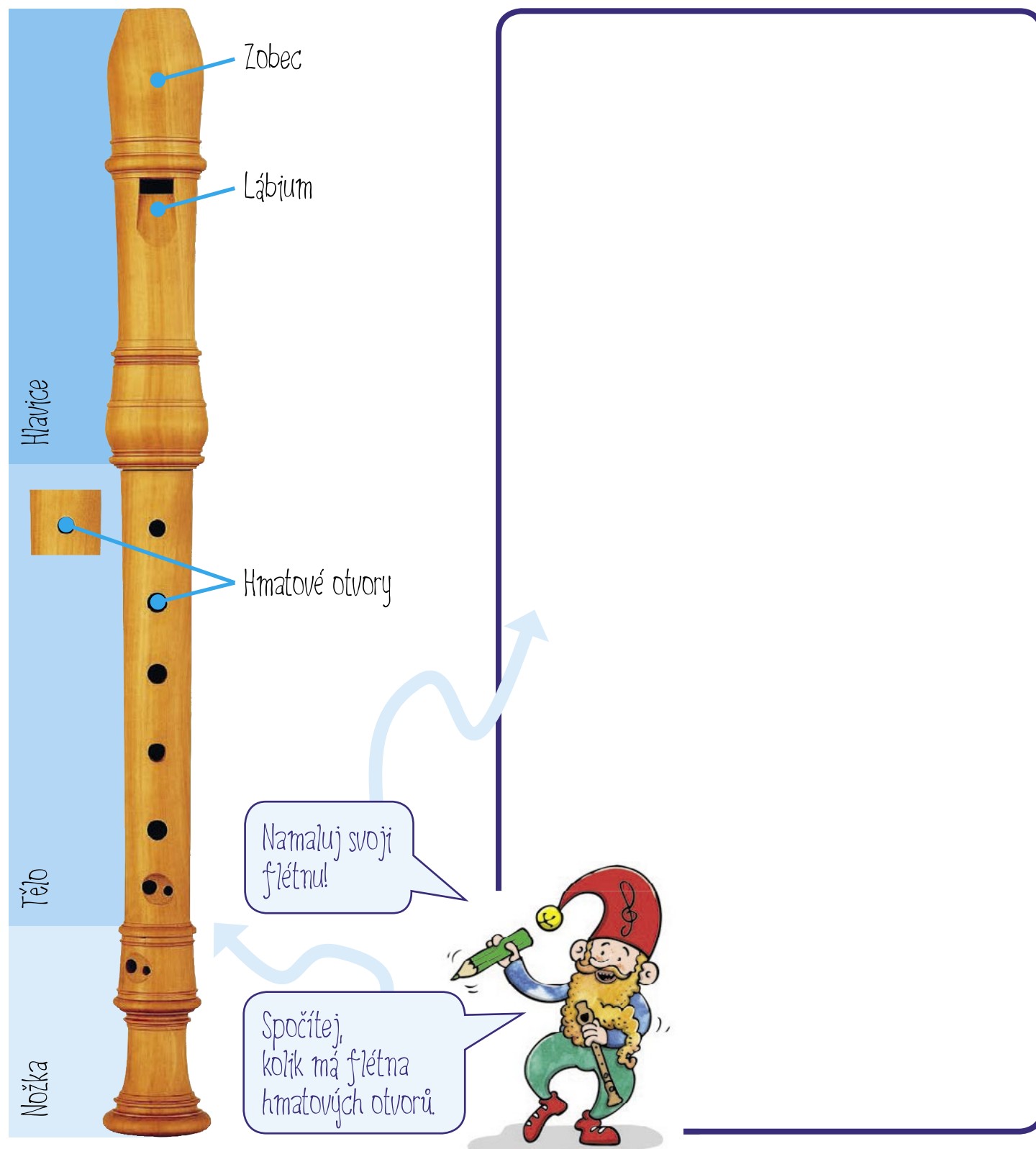

Stojánek
na noty

Najdi si na hraní
klidné místo.

Flétna se představuje

Rodina zobcových fléten

Flétna, na kterou se učíš hrát, se jmenuje
sopránová zobcová flétna.
Patří do velké rodiny zobcových fléten, ve které
má každý z členů jiný zvuk.

Basová flétna zní
hluboce a temně.

Sopraninová
flétna má vysoký
a jasný zvuk.

Sopranino

Soprán

Alt

Tenor

Bas

Velký bas